

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2021/2128**z dnia 1 października 2021 r.****uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1529 w odniesieniu do określenia niektórych celów szczegółowych i priorytetów tematycznych dotyczących pomocy w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1529 z dnia 15 września 2021 r. ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III) ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 6,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W załącznikach II i III do rozporządzenia (UE) 2021/1529 określono priorytety tematyczne dotyczące pomocy.
- (2) Szczegółowe cele i priorytety tematyczne dotyczące pomocy należy dalej opracowywać za pomocą dodatkowych przepisów uzupełniających rozporządzenie (UE) 2021/1529.
- (3) Niniejsze rozporządzenie obejmuje niektóre cele szczegółowe i priorytety tematyczne dotyczące pomocy, o których mowa w art. 3 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1529.
- (4) Aby zapewnić niezwłoczne przyjęcie decyzji w sprawie programowania i finansowania na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/1529, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Cele szczegółowe i priorytety tematyczne dotyczące pomocy związane z kwestiami, o których mowa w art. 3 ust. 3 lit. a)–m) i lit. r) oraz w art. 3 ust. 4 lit. a)–j) rozporządzenia (UE) 2021/1529, określono w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 1 października 2021 r.

W imieniu Komisji
Ursula VON DER LEYEN
Przewodnicząca

⁽¹⁾ Dz.U. L 330 z 20.9.2021, s. 1.

ZAŁĄCZNIK

Cele szczegółowe i priorytety tematyczne dotyczące pomocy, o których mowa w art. 3 ust. 6 i które szczegółowo określono w art. 3 ust. 3 lit. a)–m) i lit. r) oraz w art. 3 ust. 4 lit. a)–j) rozporządzenia (UE) 2021/1529 (IPA III), przedstawione w załączniku do niniejszego rozporządzenia delegowanego, są następujące:

- 1) **Utworzenie i wspieranie od początkowego etapu prawidłowego funkcjonowania instytucji niezbędnych do zapewnienia praworządności oraz dalsze umacnianie instytucji demokratycznych**
 - a) Utworzenie niezależnych, rozliczalnych, bezstronnych, profesjonalnych, odpolitycznionych i skutecznych systemów sądowych, w tym poprzez przejrzyste i oparte na kryteriach merytorycznych systemy rekrutacji, oceny i awansu oraz skuteczne procedury dyscyplinarne w przypadku nadużyć, jak również wspieranie systemów współpracy sądowej; zapewnienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości;
 - b) wzmacnianie podstawowych wolności, w tym wolności słowa, wolności mediów, wolności zgromadzeń i zrzeszania się oraz ochrony danych;
 - c) propagowanie i ochrona praw człowieka, w tym prawa do niedyskryminacji i równości płci, praw dziecka i praw osób należących do mniejszości;
 - d) promowanie i zintensyfikowanie walki z korupcją;
 - e) promowanie współpracy w zakresie egzekwowania prawa i propagowanie wymiany informacji; opracowanie skutecznych narzędzi zapobiegania przestępczości zorganizowanej, handlowi ludźmi i nielegalną bronią palną, bronią strzelecką i lekką, handlowi narkotykami, praniu pieniędzy/finansowaniu terroryzmu i zwalczania tych zjawisk; wspieranie zaangażowania w działania Unii mające na celu zwalczanie terroryzmu i zapobieganie radykalizacji.
- 2) **Wzmocnienie zdolności do radzenia sobie z wyzwaniami związanymi z migracją na poziomie regionalnym i międzynarodowym oraz dalsze wzmacnianie zdolności w zakresie zarządzania granicami i migracjami**
 - a) Wymiana istotnych informacji;
 - b) zapewnienie dostępu do ochrony międzynarodowej oraz usprawnienie zarządzania azylem;
 - c) wzmocnienie zdolności w zakresie zarządzania granicami, w dziedzinie powrotów i reintegracji, oraz wysiłków służących radzeniu sobie z migracją nieuregulowaną, w tym przeciwdziałanie przemytowi migrantów;
 - d) przeciwdziałanie przymusowym wysiedleniom.
- 3) **Wzmocnienie zdolności w zakresie komunikacji strategicznej, w tym informowania społeczeństwa o reformach niezbędnych do spełnienia kryteriów członkostwa w Unii**
 - a) Wspieranie dalszego rozwijania niezależnych i pluralistycznych mediów oraz umiejętności korzystania z mediów;
 - b) zwiększenie odporności państwa i społeczeństwa na dezinformację i inne formy zagrożeń hybrydowych, w tym budowanie zdolności w dziedzinie cyberbezpieczeństwa.
- 4) **Wzmocnienie dobrego rządzenia i reformowanie administracji publicznych zgodnie z zasadami administracji publicznej**
 - a) Wzmocnienie ram w zakresie reform administracji publicznej, w tym w dziedzinie zamówień publicznych, poprawa planowania strategicznego oraz służącej włączeniu społecznemu i opartej na dowodach polityki oraz procesu legislacyjnego;
 - b) większa profesjonalizacja i odpolitycznienie służby cywilnej przez zakorzenienie zasad merytokracji;
 - c) propagowanie przejrzystości i rozliczalności, w tym publicznego dostępu do informacji;
 - d) udoskonalenie jakości i sposobu świadczenia usług, w tym wprowadzenie odpowiednich procedur administracyjnych oraz stosowanie interoperacyjnej administracji elektronicznej ukierunkowanej na obywateli;
 - e) udoskonalenie zarządzania finansami publicznymi i opracowywanie statystyk dobrej jakości.
- 5) **Wzmocnienie zarządzania budżetem i gospodarką**
 - a) Wspieranie realizacji programów reform gospodarczych i systematycznej współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi w odniesieniu do podstawowych kwestii polityki gospodarczej oraz wzmocnienie instytucji gospodarczych;

- b) zwiększenie zdolności w zakresie umacniania stabilności makroekonomicznej i spójności społecznej;
 - c) wspieranie zrównoważonego rozwoju i postępów w kierunku stworzenia funkcjonującej gospodarki rynkowej;
 - d) czynienie postępów na drodze do realizacji wspólnego rynku regionalnego.
- 6) **Wzmocnienie wszystkich aspektów stosunków dobrosąsiedzkich, stabilności regionalnej i wzajemnej współpracy**
- 7) **Wzmocnienie zdolności Unii i jej partnerów w zakresie zapobiegania konfliktom, budowania pokoju oraz reagowania na sytuacje przedkryzysowe i pokryzysowe**
- a) Zachęcanie do tworzenia sieci kontaktów między ludźmi, środków na rzecz pojednania, budowania pokoju i zaufania, wczesnego ostrzeżenia oraz analizy ryzyka wystąpienia konfliktu, inicjatyw promujących pojednanie, sprawiedliwości okresu przejściowego, poszukiwania prawdy, reparacji i gwarancji niepowtórzenia;
 - b) wspieranie budowania zdolności na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju.
- 8) **Zwiększenie zdolności, niezależności i pluralizmu organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organizacji partnerów społecznych, w tym samorządów zawodowych**
- a) Zwiększenie zdolności, niezależności i pluralizmu organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmocnienie pozycji organizacji społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu regionalnym i lokalnym, w tym organizacji młodzieżowych;
 - b) wzmocnienie organizacji partnerów społecznych, w tym samorządów zawodowych;
 - c) zachęcanie do tworzenia sieci kontaktów na wszystkich szczeblach między organizacjami mającymi siedzibę w Unii a organizacjami beneficjentów, co umożliwi im zaangażowanie się w skuteczny dialog z podmiotami publicznymi i prywatnymi.
- 9) **Propagowanie dostosowania przepisów, norm, polityk i praktyk beneficjentów do tych obowiązujących w Unii, w tym w obszarze zamówień publicznych i pomocy państwa**
- 10) **Wspieranie równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt**
- a) Stworzenie warunków, które w większym stopniu ułatwiają dziewczętom i kobietom korzystanie z przysługujących im praw;
 - b) zwalczanie wszelkich form przemocy ze względu na płeć, dyskryminacji i nierówności;
 - c) propagowanie równego uczestnictwa i równego przywództwa kobiet i dziewcząt, w tym w procesie kształtowania polityki i podejmowania decyzji;
 - d) promowanie sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci.
- 11) **Zwiększenie dostępu do kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie oraz podniesienie ich jakości na wszystkich szczeblach, wsparcie sektora kultury i sektora kreatywnego oraz sportu**
- a) Propagowanie równego dostępu do wysokiej jakości wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz kształcenia podstawowego i średniego; poprawa przekazywania umiejętności podstawowych;
 - b) podwyższanie poziomu wykształcenia, przeciwdziałanie drenażowi mózgów, ograniczenie wczesnego kończenia nauki i poprawa kształcenia nauczycieli;
 - c) rozwój systemów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz propagowanie systemów uczenia się poprzez praktyki w miejscu pracy w celu ułatwienia wchodzenia na rynek pracy, także w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami;
 - d) poprawa jakości i znaczenia szkolnictwa wyższego i badań;
 - e) zachęcanie do działalności w ramach stowarzyszeń absolwentów;
 - f) poprawa dostępu do uczenia się przez całe życie oraz wspieranie inwestycji w kształcenie oraz łatwo dostępną infrastrukturę szkoleniową, w szczególności z myślą o zmniejszeniu dysproporcji terytorialnych i sprzyjaniu kształceniu służącemu włączeniu społecznemu, wolnemu od segregacji, w tym za pomocą dostępnych technologii cyfrowych;
 - g) zacieśnianie współpracy w sektorze kultury, sektorze kreatywnym i sektorze sportu.

12) Sprzyjanie tworzeniu zatrudnienia o wysokiej jakości i dostępu do rynku pracy

- a) Zarządzenie wysokiej stopie bezrobocia i bierności przez wspieranie zrównoważonej integracji na rynku pracy, w szczególności ludzi młodych, kobiet, osób długotrwale bezrobotnych i wszystkich słabo reprezentowanych grup;
- b) przyczynianie się do tworzenia miejsc pracy o dobrej jakości i wspieranie skutecznego egzekwowania przepisów i standardów prawa pracy;
- c) wspieranie równości płci i młodzieży oraz propagowanie zdolności do zatrudnienia i wydajności, wspieranie zdolności do przystosowywania się pracowników i przedsiębiorstw do zmian, ustanowienie zrównoważonego dialogu społecznego, modernizacja i wzmocnienie instytucji rynku pracy, takich jak publiczne służby zatrudnienia i inspektoraty pracy.

13) Propagowanie ochrony socjalnej i włączenia społecznego oraz walka z ubóstwem

- a) Zmodernizowanie systemów ochrony socjalnej w celu zapewnienia wydajnej, skutecznej i odpowiedniej ochrony na wszystkich etapach życia jednostki;
- b) propagowanie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej;
- c) sprzyjanie włączeniu społecznemu, propagowanie równych szans oraz eliminowanie nierówności i ubóstwa;
- d) integrowanie społeczności marginalizowanych, na przykład Romów;
- e) zwalczanie wszelkich form dyskryminacji;
- f) ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, zrównoważonych usług wysokiej jakości, takich jak wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem, mieszkalnictwo, opieka zdrowotna i podstawowe usługi socjalne oraz opieka długoterminowa, w tym poprzez modernizację systemów ochrony socjalnej.

14) Ochrona środowiska i poprawa jakości środowiska

- a) Zająć się problemem degradacji środowiska i powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej;
- b) propagowanie ochrony ekosystemów lądowych i morskich i zasobów naturalnych oraz zrównoważonego zarządzania nimi;
- c) inwestycje w jakość powietrza oraz inwestycje w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi i odpadami oraz zrównoważonego zarządzania chemikaliami;
- d) propagowanie efektywnego gospodarowania zasobami, zrównoważonej konsumpcji i produkcji i walka z zanieczyszczeniem;
- e) wspieranie przejścia na zieloną gospodarkę i gospodarkę o obiegu zamkniętym, przyczynianie się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie odporności na zmianę klimatu oraz wspieranie zarządzania działaniami w dziedzinie klimatu i informowanie o nich, a także propagowanie efektywności energetycznej;
- f) wspieranie polityk sprzyjających przejściu do zasobooszczędnej, bezpiecznej i zrównoważonej gospodarki niskiemisyjnej, efektywności energetycznej oraz wzmocnieniu odporności na klęski żywiołowe, a także zapobieganiu im oraz gotowości i reagowaniu na nie.

15) Priorytety tematyczne współpracy transgranicznej pomiędzy beneficjentami IPA III

- a) Propagowanie zatrudnienia, mobilności pracowników oraz społecznego i kulturowego włączenia ponad granicami;
- b) ochrona środowiska oraz wspieranie przystosowywania się do zmiany klimatu, łagodzenie zmiany klimatu oraz zapobieganie ryzyku i zarządzanie nim, a także propagowanie zrównoważonego wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- c) propagowanie zrównoważonego transportu i poprawa infrastruktury publicznej;
- d) propagowanie gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego;
- e) propagowanie turystyki, zwłaszcza zrównoważonej turystyki, oraz ochrona i promowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego;
- f) inwestycje na rzecz młodzieży, sportu, kształcenia i umiejętności;
- g) propagowanie sprawowania rządów na poziomie lokalnym i regionalnym oraz zwiększanie zdolności władz lokalnych i regionalnych w zakresie planowania i działalności administracyjnej;

- h) propagowanie inicjatyw transgranicznych na rzecz pojednania i sprawiedliwości okresu przejściowego;
 - i) poprawa konkurencyjności, otoczenia biznesowego oraz rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, handlu i inwestycji;
 - j) wzmocnienie badań naukowych, rozwoju technologicznego, innowacji i technologii cyfrowych.
-